

Iñ ýaş türkmen ýazyjysy: Edgü Köprüli

Category:

Edebi

makalalar, Goşgular, Hekaýalar, Kitapcy, Söhbetdeşlik, Türkmen dili
написано kitapcy | 22 января, 2025

Iñ ýaş türkmen ýazyjysy: Edgü Köprüli IÑ ÝAŞ TÜRKMEN ÝAZYJYSY: EDGÜ KÖPRÜLİ

■ Yrak türkmenleriniň «Gardaşlyk» žurnaly bilen yrakly ýaş türkmen ýazyjysy Edgü Köprüliniň söhbetdeşligi

«Kardaşlık» žurnaly: – Hormatly ýazyjy, turuwbaşdan «Kardaşlık» žurnalynda çykan ilkinji eserleriňiz bilen okyjylarymız gyzyklanýar. Edgü Köprüli diýen awtoryň adyny eşidenler üçin özüñizi gysgaça tanadaýsaňyz?

Edgü Köprüli – Hakyky adym Ilaf Talal Hasan. 2000-nji ýylyň 25-nji fewralynda Altynköprüde dünýä indim we häzirem şol ýerde ýasaýaryn. Liseýde ikinji synpa çenli Akarsu gyzlar liseýinde okadym. Soňky synpy bolsa Kerkugyň Baryş gyzlar liseýinde okap ýörün. «Gardaşlykda» çap edilen ilkinji hekaýalarymda Edgü tahallusyny ulanmagymyň sebäbi okyjylaryň ünsünü çekmek üçindi.

– Yaşınyza seredende türk dilini bilşiňiz ýakynlarynyza görä has gowy. Türk dilini haçan öwrendiňiz? Bu hususda türkmen mekdepleriniň täsiri boldumy?

– Türkäni öwrenmegimde türkmen mekdepleriniň täsiri bar, elbetde. Emma türkäni gowy özleşdirmekde kynlyk bilen tapylan birnäçe kitaplaryň, internet sahypalaryndan okalan edebi makalalaryň goşgularyň, birnäçe türkçe kinofilmleriň we aýdymalaryň täsiri has uly.

– Çepeř edebiýat, döredijilik bilen nähili gyzyklanyp başladыңыз, nämelerden täsirlendiňiz?

– Kitaplara çagalygymdan bări, ejemiň kitaba bolan ýakynlygy sebäpli ýakyn durýan. Başlangyç mekdepde 4-nji synpda okap ýörkäm türk ýazyjysy Omar Seýfetdiniň kitaplaryny okapdyň, bu bolsa meniň kitaba bolan söygümi hasam artdyrdy. Şeýdibem men çepeper edebiyata ymykly göwün berdim. Şeýle-de men dokuz ýaşyndan başlap, hekaýalardyr senariýalar we soňrak roman yazmaga başladym.

– Sizi ugrukdyran mugallymyňz barmy?

– Geçen ýyl edebiyat mugallyymyna ýazýan zatlarym barada aýdanymda, ol okap görjekdigini aýtdy. Eger ýazýan zatlarymdan derek çyksa gazet-žurnallara yüz tutmagymyň gerekdigini aýtdy. Birnäçe aý mundan öň professor Suphi Sagatçy bilen tanyşdym. Olar maňa ýazyjylyk karýeramda ýol görkezdiler we meniň gelejekde has gowy ýazyjy bolup ýetişmegim üçin uly tagallalar etdiler.

– Edebiyat žanrlarynyň haýsylaryna has köp üns berýärsiňiz? Haýsy edbei žanrlary gowy görýärsiňiz?

– Edebiyat žanrlaryndan roman, makala, ýol ýazgylary, drama eserleri, dessan, goşgy, ýatlama we felýeton has köp ünsümi çekýär. Iň halaýan edebi žanrym bolsa halk hekaýatlarydyr.

– Türk we Türkmen ýazyjylaryndan haýsylarynyň eserlerini okadaňyz?

– Suphi Sagatçy, Omar Seýfetdin we Hüseyín Nihal Atszyzyň birnäçe ajaýyp eserlerini okadym. Olaryň arasynda maňa has ýaranlary Suphi Sagatçynyň we Omar Seýfetdiniň gysga hekaýalary boldy. Hususanam Nihal Atszyzyň «Ruh adam» atly eseriniň meniň üçin ýeri has aýratyndyr.

– Deň-duşlarynyzyň arasynda siziň ýaly çepeper edebiyata göwün berenler barmy?

– Deň-duşlarymyň arasynda çepeper edebiyat bilen gyzyklanýan ýok diýen ýaly. Meniň çepeper edebiyata göwün berenligim sebäpli,

üstümdeň gülenler az bolmady. Yöne bu ýagdaý diňe meniň has köp ýazmagyma we öz arzuwlaýan dünýämi kämilleşdirmegime getirdi.

– Türkçe, türkmençe bilim almak, türkçe kitap okamak boýunça Yrakda kynçylyk barmy?

– Türkçe, türkmençe bilim almak Yrakda iň uly çözülmesi kyn mesele, şertler pes. Hususanam mekdepleese gepleşik dilimize, ýazuw diline we grammatica ýeterlik üns berilmeýändigi sebäpli, Yrakda türkmen dilinde bilim almak barha kynlaşýar. Türkmençe kitaplary tapmak garagörgi. Soňky wagtlar açylan bir-i ki sany kitaphana jem türkmen dilindäki kitaplara bolan mätäçligimizi ortadan aýyrmakdan ejiz gelýär.

– Türkiye we türk dili barada nämeler aýdyp biljek? Bu babatda hem Türkiyä, hem Türkmenelä (Türkmeneli – Türkmenili, Yrak türkmenleriniň ýasaýan welaýaty -t.b.) aýtjak sözüñiz barmy?

– Doganlyk Türkiyä bolan söygümiz uçursyzdyr. Türk dili ähli türki halklaryň edebiýat pudagynda ýolunyň birleşýän umumy diliidir. Sonuň üçin Türkmeneliň köp ýerinde türkmen ýaşlarynyň çeper edebiýat bilen has köp gyzyklanmaklary üçin türk dilinde bilim berilmeginiň ýola goýulmagy hökmäny. Bu türk dilini bilmekden ötri, biziň ene dilini ýiteňkirläp barýan ýaşlarymyzyň türkmen diline täzeden dolanyp gelmekleri üçinem bahasyna ýetip bolmajak bähbitli işdir. Munuň üçin heniz türkäni gowy bilmeýänleriň däl-de türk dilini suwara bilyän ýa-da Türkiyeden gelen mugallymlaryň okatmagy gerek.

– Gelejekde näme bolasyňyz gelýär. Bu babatda gysga ýa-da uzak wagtlaýyn meýilnamaňyz barmy?

– Gelejekde okyjylaryna peýda getiren uly ýazyjy bolup yetişmegi arzuwlaýaryn. Şeýle-de meniň çagakam okasym gelip tapmadyk kitaplarymdan düzülen kiçeňräk kitaphana açasym gelýär. Bu kitaphanany Altynköpri posýologyndaky Akarsu gyzlar liseýinde açyp, gelejekde döredijilik adamsy bolmak isleyän okuwçylar üçin türk we türkmen dilindäki dürli kitaplar bilen

üpjün etmek isleýärin.

– Size çäksiz minnetdarlyk bildirmek bilen, žurnalymyzyň şu sanynda siziň «Batbörek» («Kâğıtkuşu») hekaýaňyzy okyjylara hödürleýäris.

Yrak türkmenleriniň «Kardaşlık» («Gardaşlyk») žurnalynyň 77-nji sany. Söhbetdeşlik